Duke Antikoagülan Memnuniyet Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Duke Antikoagülan Memnuniyet Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20234

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Duke Antikoagülan Memnuniyet Ölçe?i (DASS), kronik antikoagülan tedavi gören hastalar?n tedaviye ili?kin genel memnuniyet düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, hastalar?n tedavi yönetimiyle ilgili ya?ad??? pratik zorluklar?, duygusal etkileri ve alg?lanan tedavi etkinli?ini de?erlendirir. Ölçe?in Türkçe formu, Julide Gulizar Yildirim ve Ay?egül Bayik Temel taraf?ndan 2014 y?l?nda yap?lan bir uyarlama çal??mas? ile Türk kültürüne kazand?r?lm??t?r.

Türkçe uyarlama çal??mas?, ölçe?in dilsel e?de?erli?ini ve psikometrik özelliklerini do?rulam??, böylece kardiyoloji ve ilgili t?p alanlar?nda çal??an klinisyenler ve ara?t?rmac?lar için güvenilir bir de?erlendirme arac? sa?lam??t?r. Ölçe?in kullan?m?, tedaviye uyumu art?rmay? ve hasta merkezli bak?m stratejileri geli?tirmeyi desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler

Antikoagülan, Memnuniyet, Duke Antikoagülan Memnuniyet Ölçe?i, DASS, Kardiyoloji, Hasta Memnuniyeti, Uyarlama, Psikometri, Geçerlik.

Yazarlar

Julide Gulizar Yildirim, Ay?egül Bayik Temel.

Amaç

Duke Antikoagülan Memnuniyet Ölçe?i'nin temel amac?, kronik antikoagülan tedavi (örne?in, warfarin veya yeni oral antikoagülanlar) alan bireylerin tedavi süreçlerinden duyduklar? memnuniyet düzeyini standardize edilmi? bir biçimde ölçmektir. Bu memnuniyet, sadece tedavinin etkinli?i ile de?il, ayn? zamanda günlük ya?am üzerindeki k?s?tlamalar, izleme gereklilikleri ve olas? yan etkilerle ba?a ç?kma gibi faktörlerle de ili?kilidir.

Türkçe formun geli?tirilmesindeki spesifik amaç, Türk popülasyonunda antikoagülan tedavinin psikososyal etkilerini ve hasta deneyimini bilimsel olarak de?erlendirebilecek, kültürel olarak geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? sunmakt?r. Bu sayede, tedavi protokollerinin hasta ihtiyaçlar?na göre optimize edilmesine yard?mc? olacak veriler elde edilmektedir.

Yap?

DASS, hastan?n tedaviye ili?kin alg?lar?n? çok boyutlu olarak de?erlendiren bir yap?y? ölçmektedir. Ölçek, genellikle dört ana faktör veya alt boyuttan olu?ur:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Tedavi Yükü (Treatment Burden): Kan testleri ve doz ayarlamalar? gibi tedavi yönetiminin pratik zorluklar?.
Psikolojik Etki (Psychological Impact): Tedavinin hastan?n ya?am kalitesi, stresi ve duygusal durumu üzerindeki etkileri.
Finansal/Pratik Yük (Financial/Practical Burden): Tedavinin maliyeti ve uygulanabilirli?i ile ilgili zorluklar.
Antikoagülasyon Sonuçlar? (Anticoagulation Outcomes): Hastan?n tedavinin etkinli?i ve güvenli?i hakk?ndaki alg?s?.

Bu çok boyutlu yap?, antikoagülan tedavinin karma??k do?as?n? yans?tmakta ve klinisyenlere hastan?n memnuniyetsizlik ya?ad??? spesifik alanlar? belirleme f?rsat? sunmaktad?r.

Geçerlik

Duke Antikoagülan Memnuniyet Ölçe?i'nin Türkçe formunun geçerlik çal??malar?, çeviri sürecinin ard?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Yap?lan çal??mada, dilsel geçerlik (çeviri-geri çeviri) yöntemi kullan?larak ölçe?in orijinali ile kavramsal e?de?erlili?i sa?lanm??t?r.

Yap? geçerlik analizleri, genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) yoluyla incelenmi? ve ölçe?in Türkçe formunun da orijinal ölçe?in öngördü?ü çok boyutlu faktör yap?s?n? korudu?u gösterilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in Türk popülasyonunda da ilgili psikolojik yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in Türkçe formunun güvenirlik de?erlendirmesi, iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach's Alpha) kullan?larak yap?lm??t?r. Genel olarak, adaptasyon çal??mas?nda elde edilen Cronbach's Alpha de?erlerinin .70'in üzerinde oldu?u ve baz? alt boyutlarda .80'e yakla?t??? veya a?t??? varsay?lmaktad?r.

Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Bu sonuçlar, Duke Antikoagülan Memnuniyet Ölçe?i Türkçe formunun klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda stabil ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Yildirim ve Bayik Temel (2014) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in orijinalindeki faktör yap?s?n?n Türkçe verilerle ne ölçüde uyumlu oldu?unu belirlemek amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? desteklemi? ve maddelerin orijinal DASS'teki gibi ilgili alt boyutlara ayr?ld???n? do?rulam??t?r. Faktör yüklerinin güçlü olmas?, her bir maddenin kendi alt boyutunu temsil etmede etkili oldu?unu ve ölçe?in yap?sal bütünlü?ünün Türkçe versiyonda da korundu?unu göstermi?tir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Likert tipi derecelendirme kullan?lan öz bildirim anketi.

Mevcut Diller: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal).

Popülasyon Grubu: Yeti?kin hastalar.

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri.

Popülasyon Detaylar?: Kronik antikoagülan tedavi (örne?in, kalp kapakç??? replasman? veya atriyal fibrilasyon nedeniyle) alan hastalar.

Test Metodolojisi: Psikometrik geçerlik ve güvenirlik çal??mas?.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Adaptasyon): 2014.

Ölçe?in Türkçe formunun kullan?m? için izinler, sorumlu yazar Julide Gulizar Yildirim'dan talep edilmelidir. Ticari olmayan akademik kullan?mlarda izin prosedürleri esnek olabilirken, ölçe?in yasal ve etik kullan?m? için yazarlarla ileti?ime geçilmesi önem ta??maktad?r.

Kaynaklar

Yildirim, J. G. ve Bayik Temel, A. (2014). Duke Antikoagülan Memuniyet ölçe?inin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirli?i. *Türk Gögüs Kalp Damar Cerrahisi Dergisi*. 22 (4), 761-772. doi: 10.5606/tgkdc.dergisi.2014.9664

Sorumlu Yazar ?leti?im: julidegulizaryildirim@hotmail.com

Makalenin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: duke-antikoagulan-memnuniyet-olceginin-turkce-formunun-gecerlik-ve-guvenirligi-toad.pdf

Makalenin akademik ba?lant?s?: pdfs.semanticscholar.org

ARABPSYCHOLOGY.COM

Duke Antikoagülan Memnuniyet Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktad?r. Maddelerin tam listesi için ilgili referans makaleye (Yildirim & Bayik Temel, 2014) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM